

Göteborgs Stad
Upphandlingsbolaget

Uppföljningsrapport 2 2016 Bolag

Göteborgs stads Upphandlings AB

Inskickad i Rappet 160919

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Resultatredovisning och verksamhetsanalys	4
2.1	Väsentliga händelser och verksamhetens utveckling.....	4
2.2	Resultatanalys till och med perioden och helår	8
2.2.1	<i>Utfall till och med perioden.....</i>	8
2.2.2	<i>Prognos .....</i>	8
2.3	Utveckling inom personalområdet.....	8
2.3.1	<i>Personalvolym och lönekostnad.....</i>	8
2.3.2	<i>Övrig utveckling inom personalområdet.....</i>	9
2.4	Investeringar	10
2.5	Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag	10
2.6	Nyckeltalsredovisning	11
3	Uppföljning av bolagets uppdrag inom områdena kultur och fritid, näringsliv och turism samt klimat och miljö	13
3.1	Uppföljning av bolagets verksamhet inom näringsliv och turism	13
3.2	Uppföljning av bolagets verksamhet inom klimat och miljö.....	13
4	Uppföljning av Kommunfullmäktiges budget	16
4.1	Uppföljning av kommunfullmäktiges mål.....	16
4.2	Göteborg ska öka andelen hållbara upphandlingar	17
5	Fördjupning till styrelsen avseende Uppföljningsrapport 2.....	18

1 Sammanfattning

Upphandlingsbolaget byter organisationsform

I maj 2016 fattade kommunfullmäktige beslut om att Upphandlingsbolagets verksamhet ska avvecklas och en ny nämnd för upphandling ska bildas den 1 januari 2017. Även om det fastslås i beslutet att grunduppdraget kommer att vara oförändrat och verksamheten övergår i sin helhet, är detta en genomgripande förändring där mycket ännu är oklart. Ambitionen har, sedan beslutet, varit att fullfölja verksamheten utan störningar och att kontinuerligt kommunicera tillgänglig information om övergången till all personal. Det har ändå funnits viss oro bland medarbetare avseende främst hur anställningsavtal och villkor ändras i samband med övergången.

Gemensam inköpsprocess (GIP)

Inom Göteborgs Stad pågår en diskussion för att öka samarbete och samsyn när det gäller inköp och försörjning av varor och tjänster. Med utgångspunkt från politiska beslut, mål och budget har bolaget börjat arbeta fram en gemensam inköpsprocess som kan utgöra övergripande styrning och uppföljning av den totala inköpsvolymen för staden. Den gemensamma inköpsprocessen skapar bättre förutsättningar för ett nära samspel med leverantörsmarknaden.

Nuvarande Strategiforum för upphandlings- och inköpsfrågor som startade 2014, är ett forum för ökad samverkan mellan stadens olika förvaltningar och bolag. Uppdraget är inriktat på olika strategiska frågor som verksamhetsutvecklings- och styrningsfrågor med påverkan på upphandling, övergripande strategier för upphandling och inköp, samordnade inköp och upphandlingar, uppföljning och analys. Det uttrycktes vid tillkomsten att gruppen inte skulle hantera operativa frågor. I Strategiforum deltar direktörer eller andra ledningsrepresentanter från fackförvaltningar, stadsdelsförvaltningar, bolag och stadsledningskontoret. Vid en närmare analys av stadens gemensamma inköps- och upphandlingsbehov, påtalades från Framtidenkoncernen, behovet av en gemensam inköpsprocess (GIP). En sådan process har utvecklats inom Strategiforum under våren 2016 och ett idékoncept har presenterats för Upphandlingsbolagets styrelse i juni i år.

Ett införande i staden av en gemensam inköpsprocess, skulle medföra att flera delar i Upphandlingsbolagets ägardirektiv kan infrias, t ex förstärkt samverkan med andra bolag och förvaltningar, uppföljning av stadens samlade inköp och upphandlingar, uppföljning av avtalstrohet. För att Upphandlingsbolaget skall kunna ge stöd för en sådan utveckling av Strategiforums arbete, krävs ett kommunstyrelsebeslut, eventuellt fullmäktigebeslut, som förtydligar styrelsens mandat och resurser och därmed också möjligheterna för Strategiforum att bli mer operativt. Här finns en parallell till tidigare kommunstyrelsebeslut om införande av en gemensam byggprocess (GBP).

Bolagets resultat

Bolagets resultat för perioden är cirka 1,3 mkr bättre än budget. Provisionsintäkterna för kvartal 1 är lägre än budget och för kvartal 2 räknar bolaget med att nå budget. För föregående verksamhetsår har provisionsintäkter inkommit på 1,7 mkr. Bolagets kostnader för personal är cirka 1,8 mkr lägre än budget beroende på sjukskrivningar och ej tillsatta tjänster.

2 Resultatredovisning och verksamhetsanalys

2.1 Väsentliga händelser och verksamhetens utveckling

Organisation

Upphandlingsbolaget byter organisationsform

I maj 2016 fattade kommunfullmäktige beslut om att Upphandlingsbolagets verksamhet ska avvecklas och en ny nämnd för upphandling ska bildas den 1 januari 2017. Även om det fastslås i beslutet att grunduppdraget kommer att vara oförändrat och verksamheten övergår i sin helhet, är detta en genomgripande förändring där mycket ännu är oklart. Ambitionen har, sedan beslutet, varit att fullfölja verksamheten utan störningar och att kontinuerligt kommunicera tillgänglig information om övergången till all personal. Det har ändå funnits viss oro bland medarbetare avseende främst hur anställningsavtal och villkor ändras i samband med övergången.

Bildande av hållbarhetsfunktion

I Upphandlingsbolagets ägardirektiv och affärsplan samt i stadens budget finns många mål och uppdrag kopplade till hållbarhetsbegreppet i upphandling. Även i riktlinjerna till stadens nya upphandlings- och inköspolicy finns tydliga direktiv för vilka hållbarhetskrav Göteborgs Stads bolag och förvaltningar ska ställa i samband med upphandling av varor, tjänster och entreprenader. Här förväntas Upphandlingsbolaget ta ledningen och vara ett stöd till förvaltningar och bolag. Genom att skapa en hållbarhetsfunktion och samordna Upphandlingsbolagets samlade kompetens inom området, kommer arbetet med att på ett metodiskt och kvalitetssäkrat sätt nå goda resultat förstärkas. Hållbarhetsfunktionen består av en hållbarhetssamordnare, två miljöspecialister och två CSR-specialister. Inom hållbarhetsfunktionen återfinns bland annat stödet till förvaltningar och bolag avseende krav på social hänsyn i upphandling.

Överföring av tjänsteansvaret för E-handel (Winst) till Intraservice

I de ”Regler för kommungemensamma interna tjänsteområden och tjänster” (dnr 0013/16), som beslutades av stadsdirektören på delegation av kommunstyrelsen 2016-03-21 och som fastställer vilka tjänsteområden och tjänster som är kommungemensamma, upptas E-handel som en sådan kommungemensam tjänst. Då tjänsteansvariga för övriga tjänsteområden är placerade på Intraservice var det naturligt att tjänsteansvarig för E-handel också skulle ha sin placering där.

Gemensam inköpsprocess (GIP)

Inom Göteborgs Stad pågår en diskussion för att öka samarbete och samsyn när det gäller inköp och försörjning av varor och tjänster. Med utgångspunkt från politiska beslut, mål och budget har bolaget börjat arbeta fram en gemensam inköpsprocess som kan utgöra övergripande styrning och uppföljning av den totala inköpsvolymen för staden. Den gemensamma inköpsprocessen skapar bättre förutsättningar för ett nära samspel med leverantörsmarknaden.

Upphandling

Nya och avvecklade ramavtalskategorier

Upphandlingsbolaget har beslutat att ramavtalskategori Kreditupplysningstjänster upphör. Detta bland annat på grund av att ett kommungemensamt ramavtal inte uppfyller de olika behov som beställarna har. Nuvarande ramavtal med upphandlat kreditupplysningsföretag löper till och med 2016-12-17. Därefter ansvarar respektive verksamhet som idag använder ramavtalet själva för att upphandla kreditupplysningstjänster utifrån sitt behov. Beslutet om upphörande av

ramavtalskategori har publicerats i Upphandlingsbolagets nyhetsbrev och via hemsidan. Bolaget kommer att kunna erbjuda vägledning i verksamheternas egna upphandlingar för att upprätthålla de upphandlingsrättsliga principerna samt riktlinjerna i Göteborgs Stads upphandlings- och inköspolicy.

Tre nya ramavtalsområden har beslutats under perioden: *Konsulentstöd*, *familjehemsvård*, *Personbedömningar* och *Bemanningsjänster*. Ramavtalsområdet *Bemanningsjänster* innebär uppdrag att teckna ramavtal för att hyra in personal inom områdena socialtjänst och skola/barnomsorg. Behovet av att kunna hyra in personal inom dessa verksamheter har prognostiserats att öka under den närmaste tiden. Projektet har startats upp under våren och för närvarande pågår arbete med att samla in information och åsikter från potentiella leverantörer. Underlaget annonseras under hösten och avtal beräknas finnas tillgängligt kring årsskiftet.

Krav har ställts på normkritisk kompetens

Under mätperioden tilldelades upphandlingen av *Konsulttjänster för chefs- och medarbetarutveckling*. I samband med förarbetet till den nya upphandlingen skickades en Request for information (RFI) ut till befintliga ramavtalsleverantörer där en av frågorna var kopplad till kravet på normkritisk kompetens. Av svaren framgick att endast två leverantörer hade dokumenterad utbildning/erfarenhet av normkritisk kompetens. Bedömningen gjordes att ett sådant kvalificeringskrav inte kunde ställas i upphandlingen då det hade inneburit att stadens behov av tjänsten inte hade kunnat tillgodoses. Kravet har istället ställts som ett särskilt kontraktsvillkor och funnits med som utvärderingskriterium. Till anbudet skulle leverantörerna bifoga en beskrivning av ett fiktivt uppdrag där bland annat leverantörens normkritiska förhållningssätt vid genomförande av uppdrag bedömdes. I utvärderingen granskades sammanlagt 181 fiktiva uppdrag, som bedömdes med stöd av sakkunniga på stadsledningskontoret.

Poängsättningen av utvärderingskriterierna var på skalan 0-3, där 0 var att leverantören ej bedömdes uppfylla kriteriet alls och 3 var att leverantören fullt ut uppfyllde kriteriet och skapade ett betydande mervärde för beställaren. Drygt 44 procent av anbuden bedömdes helt sakna kompetens inom området och inget anbud uppfyllde kriteriet fullt ut.

Beställande verksamheter kan vid förnyad konkurrensutsättning bland annat använda normkritisk kompetens, normkritiskt innehåll eller referenser från motsvarande uppdrag som utvärderingskriterium. Detta kräver att beställaren har kompetensen att kunna ställa och utvärdera krav.

Upphandlingsbolagets bedömning är att marknaden ännu inte är mogen för denna typ av kvalificerande krav. Den ökade komplexitet som utvärderingskriteriet medför vid en förnyad konkurrensutsättning riskerar att få motsatt effekt än den tänkta då beställarna avstår från att använda kriteriet.

Hållbarhetsarbete

Bolagets tredje *hållbarhetsredovisning* slutfördes och förmedlades på bolagets hemsida, i nyhetsbrev och vid beställarutbildningar. Hållbarhetsredovisningen, som var inspirerad av den internationella standarden GRI G4, har mottagits positivt inom staden. Syftet med hållbarhetsredovisning är att redovisa bolagets arbete för hållbarhet för ägaren, kunder, leverantörer, medarbetare och andra intressenter.

Under våren 2016 initierades ett *samarbete mellan de tre storstäderna Stockholm, Göteborg och Malmö avseende nivåer i kollektivavtalsliknande villkor*. Syftet med samverkan var att hitta en gemensam väg framåt i frågan om särskilda arbetsrättsliga villkor, framförallt vad det gällde dialogen med arbetsmarknadens parter och nivåerna i

de villkor som upphandlande myndigheter förväntas använda efter 1 januari 2017.

Det råder fortfarande en viss osäkerhet i Sverige i vilken omfattning det är möjligt eller inte att använda särskilda arbetsrättsliga villkor i upphandlingar. Detta då lagstiftning och praxis har saknats samt då kollektivavtalen ibland har varit svårtolkade och inte alltid varit tillgängliga.

I mitten av maj hölls de inledande samtalen med arbetsmarknadens parter för branscherna Bygg, Måleri och El i Stockholm. Planen är att det i november 2016 ska finnas ett förslag på villkor att använda i upphandlingar. Fram tills dess att resultatet av samverkan är klart och den nya upphandlingslagstiftningen antagits, råder en viss osäkerhet om vilka villkor och formuleringar som är lämpliga att använda, framförallt inom byggbranschen.

Samverkan mellan de tre städerna och arbetsmarknaden parter gör att resultatet av projektet blir välgrundat, trovärdigt och användbart både för oss och andra upphandlande myndigheter.

Samarbete med Trafikverket

Samarbete med Trafikverket avseende stöd i rekryteringen vid upphandlingar med krav på social hänsyn har inletts. De första rekryteringarna är genomförda och dialog med några av Trafikverkets leverantörer för att kartlägga kompetensbehov har påbörjats.

Trafikverkets upphandlingar kräver många gånger specialistkompetenser där det i dagsläget råder kompetensbrist. En kartläggning av kommande kompetensbehov ska göras för att tillsammans med Arbetsförmedlingen och Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen diskutera förutsättningar för att starta utbildningar motsvarande Trafikverkets kommande behov.

Utbildning och information

Bolaget har under våren avslutat *podcastserien* ”Röster om upphandling”. Syftet med serien har varit att stärka dialogen och förståelsen mellan beställare, politiker och leverantörer och andra som berörs av offentlig upphandling. Totalt har sex avsnitt lanserats där ämnen som kemikaliekrav, innovationsupphandlingar och vikten av dialog har diskuterats. I det sista avsnittet, som hade rubriken ”Fler i jobb med schyssta villkor? Socialt ansvar i fokus”, får lyssnarna bland annat höra civilminister Ardalán Shekarabi berätta om regeringens syn på socialt ansvar vid offentliga inköp. Serien har varit uppskattad och har haft totalt 5 700 spelningar.

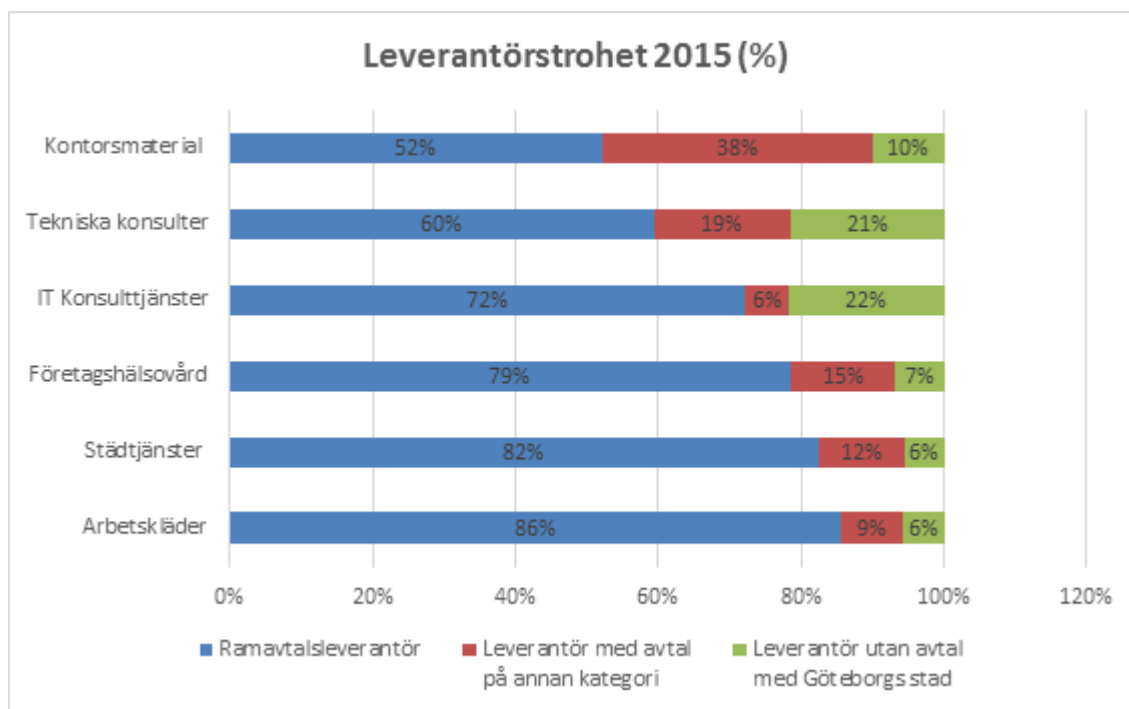
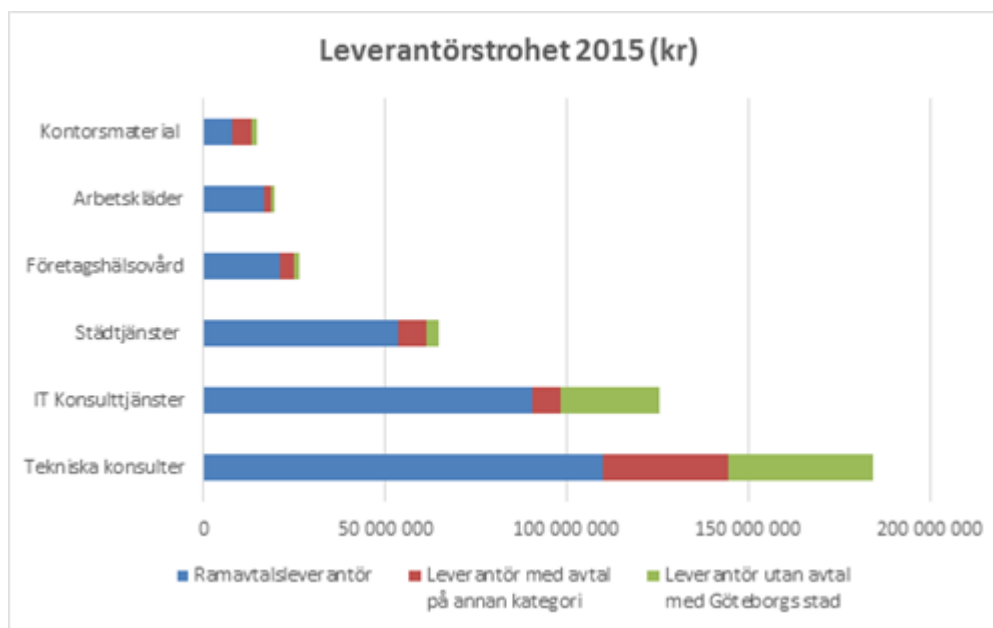
Under hösten 2015 fick bolaget ställa in flera *utbildningar* på grund av för få anmälningar. Under årets första månader gjordes utbildningarnas upplägg därför om vilket resulterade i kortare utbildningar och ett större utbud. Trots att utbildningsverksamheten inte kom igång förrän i mars så har fler utbildningar genomförts jämfört med motsvarande period föregående år (elva jämfört med sju 2015) men framförallt har det varit fler deltagare (301 personer jämfört med 109 personer 2015). Trenden verkar hålla i sig och flertalet av höstens utbildningar är redan fullsatta.

Som ett led i ansvaret att sprida kunskap om goda exempel inom upphandlingsområdet har bolaget arrangerat *frukostseminarier för stadens inköpare och upphandlare* under våren. I mars var temat ”Dialog” och i april ”Innovation”. Arrangemangen har varit uppskattade och kommer att fortsätta under hösten. Det gemensamma ämnet kommer att vara ”Hållbara Upphandlingar”.

Uppföljning

Bolaget har följt upp leverantörstroheten inom sex avtalskategorier; IT-konsulttjänster, Kontorsmaterial, Städtjänster, Arbetskläder, Företagshälsovård och Tekniska konsulter.

Ambitionen var att få indikationer om i vilken utsträckning kundernas behov är tillgodosedda, om avtalen är kända samt vilken benägenhet kunderna har att följa gällande avtal. Den mätning som hittills gjorts avser de verksamheter som omfattas av stadens ekonomisystem det vill säga i huvudsak samtliga förvaltningar. Resultatet visas i de två diagrammen nedan.

Tabellens blå stapel visar hur stort volymvärde som konterats inom rubricerad ramavtalskategori. Det betyder att inom området kontorsmaterial är 52 procent av volymvärdet konterat på kontot ”kontorsmaterial” köpt hos ramavtalsleverantör. Röd stapel visar att 38 procent av volymvärdet konterat på samma konto, är köpt hos leverantörer som har ramavtal inom andra kategorier och den gröna stapeln visar att 10 procent är köpt hos leverantörer som inte har några ramavtal med Göteborg.

Svårigheter kvarstår att mäta ramavtalstrohet då inte information om alla inköp finns att tillgå. Informationen om hur mycket staden har köpt från ramavtalsleverantörer kan tas fram via leverantörsreskontran, men detta speglar snarare begreppet leverantörstrohet.

2.2 Resultatanalys till och med perioden och helår

Resultaträkning i sammandrag

	Period				Helår			
	Utfall	Budget	Avv.	Utfall fg år	Prognos	Fg prognos	Budget	Bokslut fg år
Intäkter	40 438	39 927	511	43 984	61 328	62 240	61 590	63 897
Kostnader	-39 258	-40 102	844	-40 272	-61 014	-60 994	-61 496	-55 014
Rörelseresultat	1 180	-175	1 355	3 712	314	1 246	94	8 883
Finansiella intäkter	1	0	1	10	1	1	0	10
Finansiella kostnader	-8	0	-8	-1	-8	-8	0	-8
Resultat efter fin. poster	1 173	-175	1 348	3 721	307	1 239	94	8 885

2.2.1 Utfall till och med perioden

Bolagets resultat för perioden är cirka 1,3 mkr bättre än budget. Provisionsintäkterna för kvartal 1 är lägre än budget och för kvartal 2 räknar bolaget med att nå budget. För föregående verksamhetsår har provisionsintäkter inkommit 1,7 mkr. Bolagets kostnader för personal är cirka 1,8 mkr lägre än budget beroende på sjukskrivningar och ej tillsatta tjänster. Bolagets kostnader för material och tjänster är cirka 1,0 mkr högre än budget för perioden beroende på anpassning av IT-system och att bolagets handlingar färdigställs för arkivering.

2.2.2 Prognos

Bolagets prognos för helåret 2016 är cirka 200 tkr bättre än budget. Utfallet är svårbedömt då det är osäkert hur stora kostnader som kommer att belasta bolaget med anledning av att verksamheten från årsskiftet övergår till egen nämnd.

2.3 Utveckling inom personalområdet

2.3.1 Personalvolym och lönekostnad

Belopp i tkr	Utfall tom aug 2016	Utfall tom aug 2015	Prognos 2016	Bokslut 2015
Lönekostn. exkl arvoden	18 514	16 711	29 675	25 256
Arbetad tid (årsarbetare)	49	46		71
Lönekostnad per årsarbetare	377	361		356

Bolaget har haft en relativt hög personalomsättning det senaste året. Under perioden har en upphandlingsledare slutat. Avgångssamtalen visar ingen entydig bild varför medarbetare slutar. Dock bekräftas en del av bristerna från resultatet av den senaste medarbetarenkäten, såsom otydlig organisation och otydlighet i målstyrning. Några har även angett övergången till nämnd som en bidragande orsak. De tjänster som beslutades om i slutet av 2015, avtalscontroller och hållbarhetssamordnare, är nu rekryterade och tillsättning sker från juni – september. Bolaget har för närvarande inga vakanser.

2.3.2 Övrig utveckling inom personalområdet

Utmaningarna inom personalområdet är desamma som vid förra perioden, en alltför hög sjukfrånvaro (9,28 procent) och ett förhållandevis lågt NMI och HME från senaste medarbetarenkät.

Det är framförallt långtidssjukfrånvaron (mer än 91 dagar) som sticker ut. De medarbetare som är långtidssjukskrivna har alla en rehabiliteringsplan och samtliga har också olika insatser utifrån sina individuella behov. Det kan handla om arbetsträning, anpassade arbetsuppgifter, stödsamtal med mera. Flera medarbetare är successivt på väg tillbaka, men dessvärre blev ytterligare ett par medarbetare sjukskrivna under andra kvartalet.

Avseende den höga sjukfrånvaron konstaterades i en utredning hösten 2015 att ökningen i sjukfrånvaron till viss del beror på arbetsrelaterade orsaker. Det som lyftes fram i utredningen som bidragande orsaker var otydlighet i uppdrag, bristande samarbete mellan avdelningar, otydlighet i roller och bristande helhetssyn. Denna bild bekräftades vidare i resultatet av medarbetarenkäten 2015. Ett arbete pågår där arbetsgivaren tillsammans med skyddsombud och med stöd av extern konsult tar itu med de grundläggande orsakerna till det låga resultatet av medarbetarenkäten. Två omgångar workshops är genomförda där den första syftade till att lyfta fram de problem som för att i den andra omgången (augusti 2016) tillsammans arbeta med lösningsförslag med fokus på organisationskultur och kundperspektiv. Parallellt med detta har samtliga avdelningar fått lista olösta problem som behöver hanteras innan verksamhetsövergången vid årsskiftet. Utifrån detta kommer bolaget under hösten arbeta vidare med fyra områden: tydligare målstruktur och målstyrning, mer ändamålsenlig organisation, ökat kundfokus samt bolagets organisationskultur.

Ledningsgruppen har ökat medvetenheten om kommunikation med medarbetarna i syfte att öka förtroendet och skapa större delaktighet. Exempel på insatser är att anteckningar från ledningsgruppsmöten är tillgängliga för alla medarbetare, frukostmöten har hållits med information från VD, en heldag med all personal genomförs i september för att tillsammans arbeta med styrelsens mål- och inriktningsdokument.

Att skapa en ändamålsenlig organisation med färre organisatoriska enheter kommer att bidra till att det blir lättare att fördela arbetet och styra resurser dit de behövs. Det kommer också att skapa en bättre helhetssyn med mindre gränsdragningsproblematik inom organisationen. Detta arbete tog sin början i samband med att den nya upphandlingschefen tillträdde i början av augusti och frågan lyfts till samverkan i augusti-september. Utifrån den situation verksamheten står inför, med verksamhetsövergång, omorganisation och förbättringsarbete med anledning av medarbetarenkäten har beslutats om tätare samverkansmöten under hösten.

2.4 Investeringar

Investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar

Nettoutgifter i mkr	Utfall t o m aug	Prognos helår	Fg prognos helår	Budget helår
Nyinvesteringar	77	150	300	300
Reinvesteringar				
SUMMA INVESTERINGAR	77	150	300	300

Investeringar i finansiella anläggningstillgångar

Aktier och andelar, i mkr	Utfall perioden 2016
Summa investeringar	

2.5 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

Minska användande av produkter med tillsatser av mikroplaster

Upphandlingsbolaget har fått i uppdrag av kommunfullmäktige att i samarbete med miljö- och klimatnämnden säkerställa att stadens verksamheter snarast upphör med inköp, användning och spridning av produkter med tillsatser av mikroplast. I samarbete med miljöförvaltningen har ramavtalsområden identifierats i vilka det sannolikt finns produkter med tillsatta mikroplaster. De utvalda leverantörerna har avtal inom områdena järnhandelsvaror inklusive personlig skyddsutrustning; kemtekniska produkter; sjukvårdsmaterial; skolmaterial; pyssel, bild och form samt trä- och slöjdmaterial. Området färger, lack och lim valdes också ut, men på grund av tillfällig avtalslöshet utgick ramavtalsområdet. Leverantörerna inom de utvalda avtalsområdena kontaktades med hänvisning till uppdraget och information begärdes om innehållet av tillsatta mikroplaster. En relevant produkt, en skrubbtvål, identifierades hos två av leverantörerna och den är nu borttagen från sortimentet i Winst. Övriga leverantörer meddelade att inga av deras produkter innehåller tillsatser av mikroplaster.

Det har visat sig, under arbetets gång, att det är svårt för leverantörerna att ta reda på vilka av deras produkter som innehåller tillsatser av mikroplaster. I fråga om avgränsningen av produkter behövs också mer tid för att avväga och bedöma produkternas eller tjänsternas funktion och nytta mot den egentliga positiva miljöeffekten av eventuella ytterligare åtgärder. För att uppnå största möjliga miljönytta bör insatserna i första hand avgränsas till sådana produkter som riskerar att spolats ut i hav och vattendrag. Upphandlingsbolagets slutsats av det hittills genomförda arbetet med uppdraget är att mycket återstår innan det kan garanteras att alla produkter och tjänster på stadens ramavtal är fria från mikroplaster, men att den arbetsinsats som skulle krävas för att garantera detta är för stor gentemot miljönyttan.

Kollektivavtalsliknande villkor och Vita jobb

Som en del av arbetet med att uppfylla kommunfullmäktiges uppdrag att ”Upphandlingar enligt Vita jobb-modellen ska genomföras” har dialog med arbetstagarorganisationerna hållits, dels inför enskilda upphandlingar och dels om övergripande frågor. Dialogen har främst skett med LO på lokal och regional nivå. Dialogen kommer att fortsätta. LO har bistått med kunskap om kollektivavtalen och de olika försäkringsdelar som ingår. De har också delat med sig av sin generella bild av olika branscher. LO har i ett gemensamt möte i slutet av juni varit mycket tydliga med att de inte har resurser att genomföra uppföljningar åt staden enligt den så kallade Vita

jobb-modellen, i vilken facket ska ta på sig uppföljningsansvaret.

Upphandlingsbolagets slutsats är att Göteborgs Stad kommer att vara tvungen att hitta andra lösningar för att kunna genomföra uppföljningar av de särskilda kontraktsvillkor, som kraven på schyssta arbetsrättsliga villkor utgör. Uppföljningen skulle kunna göras i egen regi eller via särskilt dedikerade konsulter inom området. Det är av stor vikt att uppföljningsfrågan är löst när dessa krav ställs i stadens upphandlingar. Att ställa krav på dessa villkor utan att genomföra uppföljningar kan bli kontraproduktivt då staden riskerar att på sikt undergräva de seriösa leverantörerna och istället ge större spelrum för oseriösa leverantörer.

Under våren har Upphandlingsbolaget löpande gjort bedömningar av behovet av att ställa särskilda arbetsrättsliga villkor i de tjänsteupphandlingar som påbörjats. Arbetsrättsliga villkor har ställts i upphandlingen av Städtjänster. Upphandlingen är ännu inte slutförd. Inför upphandlingarna av Äldreboenden och Inhyrning av legitimerade sjuksköterskor gjordes bedömningen i samverkan med bland annat arbetstagarorganisationer att det inte fanns behov av att ställa krav på arbetsrättsliga villkor.

2.6 Nyckeltalsredovisning

Nyckeltal

	Utfall periode n 2016	Budget/målvär de för perioden	Budget/målvär de för helår 2016	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013
De vi är till för						
Antal utbildade personer i staden	301		>500	460	850	275
Utbildningar, antal	11		>15	20	31	10
Antal sålda konsulttimmar	595		1 500	1 506	1 790	1 492
Antal konsultuppdrag	19			32	34	42
Antal infoaktiviteter	48		>20	96	45	46
Beslutade nya ramavtalskategorier	3			1	6	3
Antal avtalslösa områden	4	0		13	7	9
Antal annonserade ramavtalsupphandlingar under perioden	23			Ej jämförbart	Ej jämförbart	Ej jämförbart
Antal avtalskategorier som har startat (för kund) under perioden	30			Ej jämförbart	Ej jämförbart	Ej jämförbart
Verksamhet						
Andel socialhänsyn i tjänsteupphandlingar (%)	66		50	61	30	10
Andel varuupphandlingar med etiska krav	69		60	Ej jämförbart	Ej jämförbart	Ej jämförbart

	Utfall periode n 2016	Budget/målvär de för perioden	Budget/målvär de för helår 2016	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013
SME-analys: Andel (%)	84 *			87	84	
SME-analys: omsättning (%)	56 *			69	56	
Domstolsbeslut framgång/antal	7/7			Ej jämförbart	Ej jämförbart	Ej jämförbart
Pågående processer	9 **		0	4	2	9
Medarbetare						
Kompetenstimmar i % av arb tid	ingen mätning		>1,75	2,14	0,73	2,19
Sjukfrånvaro (%)	7,56		<3,5	8,31	4,67	3,49
Medarbetarenkät	ingen mätning			65	72	53
Ekonomi						
Rörelseresultat	1 180			8 883	-3 235	-4 451
Resultat efter fin poster	1 173			8 885	-3 194	-4 384
Kassalikviditet	226 %		>150%	177 %	232 %	265 %
Soliditet	58 %		>30%	45 %	59 %	65 %
Eget kapital	18 126			17 441	17 384	17 387

3 Uppföljning av bolagets uppdrag inom områdena kultur och fritid, näringsliv och turism samt klimat och miljö

3.1 Uppföljning av bolagets verksamhet inom näringsliv och turism

Dialog med näringslivet

Upphandlingsbolaget har utökat arbetet med att föra dialog med näringslivet i form av ”Förfrågan om information” (RFI - request for information) och ”Extern remiss”.

I två upphandlingar (Inhyrd personal inom skola och socialtjänst och Digitalisering av trygghetslarmkedjan) har RFI genomförts. Syftet är att inhämta information och tillvarata branschernas erfarenheter, kunskaper och framtidsvisioner i förberedelserna för att kunna skapa tydliga, transparenta och proportionerliga förfrågningsunderlag. Leverantörerna och andra intressenter får en chans att tidigt i processen lyfta frågor och synpunkter som de anser är av vikt för att en upphandling ska få ett bra resultat.

I ytterligare tre upphandlingar (Brandsläckare, Städtjänster och Datautbildningar för professionella användare) har ”Externa remisser” genomförts. Det finns inget föreskrivet förfaringsätt för detta men Upphandlingsbolaget har valt att publicera utkast till dessa tre förfrågningsunderlag så att leverantörer och intressenter kan få komma in med synpunkter och kommentarer på underlaget. Upphandlingsbolaget går igenom alla synpunkter och kommentarer och utformar sedan, tillsammans med en avtalsgrupp, det slutliga förfrågningsunderlag som annonseras.

I maj arrangerade Västsvenska handelskammaren *Västsvenska upphandlardagen*, en mötesplats för leverantörer och upphandlare. Upphandlingsbolaget var samarbetspartner för arrangemanget. Flera av bolagets medarbetare föreläste under dagen och fanns på plats i bolagets monter för att svara på leverantörernas frågor. Under våren har två seminarier arrangerats tillsammans med Företagslotsen som riktar sig mot företag som vill göra affärer med Göteborgs Stad. På seminariet får de veta mer om lagen om offentlig upphandling och får handfasta råd hur de går tillväga för att lämna anbud.

3.2 Uppföljning av bolagets verksamhet inom klimat och miljö

Transporter

Flera av de ramavtalsupphandlingar som har gjorts under perioden kan på olika sätt bidra till bättre miljö och mindre klimatpåverkan. Inom transportområdet har ramavtal för cykelbud med alternativa lastkapaciteter utökat beställarnas möjlighet att använda cykel som ett miljövänligt alternativ till transport med bil. Nya ramavtal för tjänsteresor med buss respektive taxi ger möjlighet för personal inom Göteborgs Stad att ersätta resande med egen bil med miljövänligare fordon.

Ekologiska livsmedel

Upphandlingsbolaget möjliggör för verksamheterna att uppnå målet 40 procent ekologisk mat genom att sträva efter ett så stort ekologiskt utbud som möjligt på ramavtal. Uppföljning av stadens inköp på ramavtal visar att målets uppnåtts då andelen ekologisk mat mätt i volym totalt för perioden är 44 procent. Detta är dock en minskning från föregående år då andelen, på helår, låg på totalt 45 procent.

Miljökrav ställs i alla livsmedelsupphandlingar, vilket gör det möjligt för beställare att välja miljömärkta alternativ. Generellt är ekologisk mat dyrare än konventionell mat, men marknadens efterfrågan på ekologisk mat ökar ändå stort. Utbudet är dock begränsat både i Sverige och i övriga EU. Framgångsfaktorer för att driva utvecklingen framåt och öka andelen ekologisk mat än mer är att fortsätta arbeta tillsammans i staden samt i dialog med marknaden om våra behov om utbud och volym. Det är ett

kontinuerligt och långsiktigt arbete att successivt fasa ut konventionell mat ut till förmån för den ekologiska maten.

Det är framförallt ekologiska livsmedel med stora inköpsvolymerna som har stor påverkan på resultatet. Ett exempel på denna strategi har varit att, i samråd med avtalsgrupp livsmedel, välja ut vissa varugrupper där endast ekologiska produkter upphandlas. De varugrupper som valdes ut var sådana där utbudet och tillgången på marknaden är god, till exempel ägg, mjölk och banan. Resultatet blev en mer förmånlig prisbild jämfört med tidigare avtal, vilket i sin tur har inneburit att beställare har ändrat sitt köpbeteende.

Ekologiskt kött

Trots begränsningar på marknaden har inköpen av ekologiskt kött och chark ökat stort sedan november 2014 då det nuvarande grossistavtalet, med endast ekologiska kött- och charkprodukter, började gälla. Andelen ekologiska kött- och charkprodukter var 2014 knappt 34 procent och i december 2015 var andelen drygt 72 procent. Andelen för mätperioden håller sig på en fortsatt hög nivå och uppgår till knappt 71 procent. Beslut har tagits av bolagets styrelse att under en övergångsperiod lägga in konventionella produkter som ersättare för de produkter där risken är stor att utbudet inte räcker till för stadens behov. När försäljningsvolymen av en produkt är stabil ska ingen konventionell ersättningsprodukt finnas kvar i sortimentet och utvecklingen går långsamt framåt. Endast en ersättningsprodukt har tillkommit under mätperioden; Ekologisk pytt i panna. Ekologisk pytt i panna kostar dock mer än konventionell och det märks nu en nedgång i efterfrågan på denna vara.

Hållbart fiske

I sortimentet på ramavtalen finns inga rödlistade fiskar eller skaldjur. Inköpen av MSC- och kravmärkta fiskprodukter för perioden har ökat. Andelen ligger på cirka 70 procent, jämfört med 2015 då andelen låg på 65,5 procent.

Bryggerivaror

Från 1 oktober 2016 kommer det att finnas ett nytt ramavtal för *Livsmedel varugrupp bryggerivaror*. Förändringar jämfört med tidigare ramavtal är att alla produkter levereras i PET-flaskor, som är fria från Bisfenol A i enlighet med ett beslut från kommunfullmäktige att kommunen enbart ska använda förpackningar fria från Bisfenol A. Ett undantag har gjorts för lättöl, vichyvatten och svagdricka som inte finns i PET-flaska, men som ändå behövs för att täcka äldreomsorgens behov. De levereras fortfarande i 33 cl returglas.

Cirkulär ekonomi och teknikutveckling

Genom att successivt ställa hårdare krav i takt med teknikutveckling, att leverantörerna utvecklar sitt arbete, och beställarna gör alltmer medvetna val, arbetar bolaget för en hållbar stad med globalt och lokalt rättvisa utsläpp. Genom att tillämpa kretsloppstänkande vid upphandling av till exempel kaffeautomater har ett steg tagits mot den cirkulära ekonomin. Till följd av att kaffeautomaterna numera hyrs har incitamentet till förbättring och längre hållbarhet för produkterna förts över till leverantören. Det ligger nu i dennes intresse att leverera automater som håller och där reparation är möjlig, delar kan bytas ut och produkten kan nedmonteras för återvinning när den inte längre uppfyller kundens kvalitetskrav.

Inom andra områden där produktionen står för en stor miljöpåverkan, exempelvis mobiltelefoner, skulle ett förändrat köpbeteende kunna bidra till en minskad negativ miljöpåverkan. Mobiltelefoner innehåller också konfliktmineraler såsom tenn, tantal, guld och volfram och genom en minskad konsumtion så skulle det kunna leda till att efterfrågan på dessa mineraler minskar.

Upphandling är ett, bland andra, sätt att nå en mer hållbar utveckling, men det är när själva inköpet görs som effekten av detsamma uppstår.

Kemikaliekrav på varor och produkter i barns vardag

Kraven som använts i upphandlingarna Förskole- och fritidsmaterial samt Hobby, textilslöjd, bild och form hämtades från Upphandlingsmyndighetens kriteriebibliotek samt anpassades efter Göteborgs Stads kemikalieplan. Trots att kriterierna är framtagna i samråd med branschen och har genomgått en kvalitetssäkrad framtagningsprocess, kunde anbudsgivarna inte styrka att de produkter som efterfrågades levde upp till kraven. Inom vissa områden var kraven för hårda, exempelvis ställdes krav på att förskolecyklarna inte skulle vara ytbehandlade med krom. Ingen av anbudsgivarna kunde ta fram sådana cyklar. Även om produkterna skulle klara kraven, så har marknaden oftast inte hunnit testa dem och kan således inte styrka efterlevnaden på annat sätt än genom leverantörsförsäkran. Denna upphandling har blivit överprövad vad gäller kemikaliekrav.

Upphandlingsbolaget bedömer att gapet mellan målbilden och verkligheten i dagsläget är för stort. För att över huvud taget kunna erbjuda ett sortiment inom rubricerade avtalsområden är bolagets uppfattning att alla typer av miljökrav inte kan ställas på samtliga produkter utan ett urval måste ske av produkter där utveckling är möjlig och miljö- och hälsnytta betydande. Resultatet och erfarenheterna av arbetet är dock sådant som ligger i linje med att vara en ledande upphandlingsorganisation. Genom att vara först ut med att ställa tuffa krav så kommer Upphandlingsbolaget att stöta på problem som ingen har handskats med innan. Det är också så som nya lösningar kommer fram och utveckling sker. Det gäller dock att balansera detta risktagande mot det behov som staden har och att lyfta fram de målkonflikter som finns och uppstår.

4 Uppföljning av Kommunfullmäktiges budget

4.1 Uppföljning av kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktiges mål	Prioriterat i budget/affärsplan och aktiviteter pågår	Ingår i budget/affärsplan och bidrar	Ingår ej i budget/affärsplan eller ej relevant
Göteborg ska vara en jämlik stad		x	
Alla stadens verksamheter ska genomsyras av mänskliga rättigheter och främja likabehandling		x	
Den strukturella könsdiskrimineringen ska motverkas			x
Göteborgarnas möjligheter till delaktighet och inflytande ska öka			x
Livsvillkoren för personer med fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning ska förbättras		x	
Skolan ska i ökad omfattning kompensera för elevers olika förutsättningar på såväl elevnivå som skolnivå			x
Äldres livsvillkor ska förbättras			x
Göteborg ska minska sin klimatpåverkan för att bli en hållbar stad med globalt och lokalt rättvisa utsläpp		x	
Bostadsbristen ska byggas bort och bostadsbehoven tillgodoses bättre			x
Det hållbara resandet ska öka		x	
Sysselsättningen för grupper långt ifrån arbetsmarknaden ska öka	x		
Samverkan för fler hållbara innovationer och jobbtillväxt ska öka		x	
Göteborgarnas möjlighet att turista i sin egen stad ska öka			x
Tillgängligheten till kultur ska öka			x

Kommunfullmäktiges mål	Prioriterat i budget/affärsplan och aktiviteter pågår	Ingår i budget/affärsplan och bidrar	Ingår ej i budget/affärsplan eller ej relevant
Osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor ska upphöra		x	
Göteborg ska öka andelen upphandlingar	x		

4.2 Göteborg ska öka andelen hållbara upphandlingar

Upphandlingsbolaget är processägare för målet ”Göteborg ska öka andelen hållbara upphandlingar”

Genom att skapa en hållbarhetsfunktion har Upphandlingsbolaget samlat kompetensen inom området och möjliggör på så sätt ett ökat stöd till resten av staden att nå måluppfyllelse. En kommunikationsplan är påbörjad och frukostmöten är planerade till senare i höst.

Stödfunktionen för social hänsyn vid upphandling ingår i arbetet med processägarskapet. Inköps- och upphandlingspolicyn som antogs i februari 2016 slår fast att den framarbetade modellen för social hänsyn i upphandling ska gälla för alla förvaltningar och bolag inom Göteborgs Stad. Stödfunktionen har faciliterat 49 anställningstillfällen, varav tio praktikplatser, som skapats via stadens tjänsteupphandlingar.

När fler bolag och förvaltningar skall arbeta efter modellen är behovet av ett IT-stöd fortsatt stort för att kunna hantera modellens data på ett tillförlitligt sätt. UHB har därför tillfrågat Intraservice om stöd och avvaktar ärendet som är överlämnat ärendet till instyrningsenheten.

5 Fördjupning till styrelsen avseende Uppföljningsrapport 2

Upphandlingar

Kreditupplysningstjänster – avtalskategorin upphör

Upphandlingsbolaget har beslutat att Kreditupplysningstjänster upphör att omfattas som ramavtalskategori. Detta bland annat på grund av att ett kommungemensamt ramavtal inte uppfyller de olika behov som beställarna har avseende kreditupplysningstjänster.

Nuvarande ramavtal med upphandlat kreditupplysningsföretag löper till och med 2016-12-17 och kommer inte att ersättas med ett nytt ramavtal. Detta innebär att respektive verksamhet som idag använder ramavtalet härefter själva ansvarar för att upphandla sitt behov av kreditupplysningstjänster.

Beslut om upphörande av ramavtalskategori har publicerats via Upphandlingsbolagets nyhetsbrev och hemsida. Bolagets Kommunikation- och Kundavdelning kommer att finnas tillgänglig för frågor och vägledning i verksamheternas egna upphandlingar för att upprätthålla de upphandlingsrättsliga principerna samt riktlinjerna i Göteborgs Stads upphandlings- och inköspolicy

Bemanningsstjänster – upphandling av ny avtalskategori påbörjad

Upphandlingsbolaget har fått i uppdrag att teckna ramavtal för att hyra in personal inom områdena socialtjänst och skola/barnomsorg. Projektet har startats upp under våren och för närvarande pågår arbete med att samla in information och åsikter från potentiella leverantörer. Underlaget annonseras under hösten och avtal beräknas finnas tillgängligt kring årsskiftet.

Livsmedel Varugrupp – Bryggerivaror

Från 1 oktober 2016 finns ett nytt ramavtal för Livsmedel Varugrupp - Bryggerivaror.

Nytt från tidigare ramavtal: Alla produkter levereras i PET-flaskor som är fria från Bisfenol A. Detta i enlighet med ett krav i Göteborgs Stads budget om att kommunen enbart ska använda förpackningar fria från Bisfenol A. Ett undantag har gjorts för lättöl, vichyvatten och svagdricka som inte finns i PET-flaska men som ändå behövs för att täcka äldreomsorgens behov. De levereras fortfarande i glasflaskor (33 cl returglas).

Livsmedel varugrupp - Mejeriprodukter och matfett

Från 1 oktober 2016 finns ett nytt ramavtal för Livsmedel Varugrupp - Mejeriprodukter och matfett.

Nytt från tidigare ramavtal: Nytt i detta avtal är att 20 liters mjölkförpackning inte längre finns med på avtalet av arbetsmiljöskäl. Istället ska 10 liters förpackningar användas.

Livsmedel Varugrupp - Kött och charkprodukter, ekologiska och konventionella

Från 1 oktober 2016 finns ett nytt ramavtal för Livsmedel Varugrupp - Kött och charkprodukter, ekologiska och konventionella.

Nytt från tidigare ramavtal: Alla baskrav (vilket är i betydligt större omfattning än tidigare) för djurskydd från Upphandlingsmyndighetens hållbarhetskriterier har ställts i upphandlingen.

Cykelbud

Från 1 januari 2017 finns det ett nytt ramavtal för Cykelbud.

Nytt från tidigare ramavtal: Alternativa lastkapaciteter har upphandlats för ramavtalet som utökar beställarens möjligheter att använda cykelbud som ett enkelt, snabbt,

miljövänligt alternativ till biltransport.

Tjänsteresor (Bussfordon) - ny avtalskategori upphandlad

Från 1 augusti 2016 finns det en ny avtalskategori med namnet Tjänsteresor (Bussfordon).

Ramavtalets täcker ett behov som under många år efterfrågats av stadens förvaltningar och bolag. Flera typer av bussresor kan bokas exempelvis: Transport av personal/brukare till olika aktiviteter etc. samt kompletterande skolbusstrafik/resor.

Tjänsteresor (Taxifordon)

Nytt ramavtal från 1 juli 2016 för Tjänsteresor (Taxifordon). Avtalet är del av ett större trafikavtal omfattande Färdtjänst och uppdragsresor som är ett unikt trafikavtal med hållbarhetsfokus, som upphandlats av Upphandlingsbolaget på uppdrag av Färdtjänsten.

Nytt från tidigare ramavtal: Det nya trafikavtalet är unikt i Sverige då det fokuserar på miljö genom hållbara fordon, ökad jämställdhet, bättre arbetsvillkor och en trygg resa för resenären.

Ekologisk kyckling finns att köpa på Stadens grossistavtal

Sedan maj 2016 så finns det en leverantör av ekologisk kyckling på Göteborgs Stads ramavtal för livsmedel från grossist. Sedan beslutet om 100 procent ekologiskt kött infördes i Staden har verksamheterna fått planera sina menyer utan kyckling. Det har helt enkelt varit svårt att få tag på ekologisk kyckling i de volymer som storköken kräver. Men nu finns det att köpa via grossisten och den är dessutom både kravmärkt och svensk.

Cirkulationstvätt, Flatgods hotell - nytt ramavtalsområde inom avtalskategorin

Cirkulationstvätt

Från 1 juni finns det ett nytt ramavtal för cirkulationstvätt - flatgods hotell. Leverantören ska under avtalsperioden minst erbjuda de anställda som utför uppdrag utifrån ramavtalet villkor ur IF-metall Tvätt/textilservice kollektivavtal.

Social hänsyn - pilotprojekt ska bli ordinarie verksamhet i Staden

I februari 2016 antog kommunfullmäktige en ny inköps- och upphandlingspolicy, där den framarbetade modellen för social hänsyn beslutades gälla för Stadens alla bolag och förvaltningar. Arbetssättet skall numera följas av alla förvaltningar och vid undantag skall anstånd begäras från strategiforum.

Ansvar för stödet till leverantörer, upphandlande enheter och rekryteringsprocessen delas med Arbetsmarknads- och Vuxenutbildningsförvaltningen (Arbvux) som ansvarar för målgruppsprocessen i modellen. Under februari rekryterades en CSR-specialist till UHB som ingår i en stödfunktion för social hänsyn ihop med en resursperson från ArbVux. Resurspersonen från ArbVux påbörjar sin tjänst i september, så innan dess har stödfunktionen arbetat med halv bemanning. Frågor av mer långsiktig och strategisk karaktär vad gäller målgruppsprocessen har därför fått avvakta full bemanning

Resultat Stödfunktionen för social hänsyn vid upphandling

Sedan pilotprojektet övergått till att vara ordinarie verksamhet, har flera deltagare i piloten fortsatt använda sig av modellen och ställt sysselsättningskrav i sina tjänsteupphandlingar. UHB samlade deltagarna från piloten från upphandlingssidan under våren för ett erfarenhetsutbyte och har fortsatt haft nära kontakt med flera av de upphandlande enheterna.

Stödfunktionen har faciliterat 49 anställningstillfällen[1] (varav 10 praktikplatser) som skapats via Stadens tjänsteupphandlingar, enligt modellens arbetssätt. Detta betyder att Stadens verksamheter nästan är i fas med hur utvecklingen såg ut under 2015.

En åtgärdsplan med en tillhörande kommunikationsplan tagits fram för att planera och stämma av en stegvis och anpassad implementering av modellen i Stadens övriga verksamheter. Åtgärdsplanen består bl.a. av förslag på nya upphandlande enheter som kommer få ta del av riktade utbildningar i modellen samt övriga kommunikationsaktiviteter och dialog med berörda fack- och branschorganisationer.

När fler bolag och förvaltningar skall arbeta efter modellen är behovet av ett IT-stöd fortsatt stort för att kunna hantera modellens data på ett tillförlitligt sätt. UHB har därför tillfrågat Intrasevice om stöd och avvaktar ärendet som är överlämnat ärendet till instyrningsenheten.

Resultat UHB och Social hänsyn

Hur stor andel tjänsteupphandlingar som genomförs med sysselsättningskrav enligt modellen, beror på vilka tjänsteupphandlingar som blir aktuella och annonserats under året.

Uppföljningsrapporten för helåret 2015 redovisar endast de upphandlingar där det ansetts möjligt och proportionerligt att ställa sysselsättningskrav. Exempel på tjänsteupphandlingar där bedömning gjorts, men det ej ansetts möjligt att ställa krav på sysselsättning är exempelvis upphandlingar med mindre volymer, där tjänsten inte utförs i Staden eller där det inte går att garantera volymer.

En bedömning om sysselsättningskrav kan ställas i en tjänsteupphandling eller inte, görs i de flesta fallen samt även i de varuupphandlingar där en större del utgörs av tjänster. UHB har hittills ställt sysselsättningskrav i 4 av 6 tjänsteupphandlingar, vilket utgör 66 procent av alla tjänsteupphandlingar där det ansetts möjligt att ställa krav. Av de tjänsteupphandlingar som räknats in, undantas upphandlingar där bedömning gjorts att det ej är proportionerligt att ställa sysselsättningskrav. Utöver tjänsteupphandlingar har UHB ställt sysselsättningskrav i en varuupphandling men en betydande del tjänst. Av de fyra krav som stötts är ett skapt och resterande dialogkrav. [2]

Utmaningen – en förändrad målgrupp

Rekryterare som arbetar i modellen har flaggat för att målgruppen har förändrats sedan pilotprojektet, då det finns färre individer som kan anses jobbreda och man har svårt att finna rekryter till tjänster såsom exempelvis hantlangare och brevbärare och tjänster som kräver körkort. Ett analysarbete följt av ett utvecklingsarbete bör påbörjas tillsammans med Arbvux för att säkerställa att Staden fortsätter att ställa ändamålsenliga krav.

[1] Beräknat på samma sätt som pilotprojektet gjort. De platser som räknas med här hör till det år Stödfunktionen fått vetskap om upphandlingen och avser antal tjänster som kravställt och anställningarna kan vara i på gång eller redan vara rekryterade. Detta är inte rekryteringar/jobbar utan anställningstillfällen skapade.

[2] Dessa siffror är baserade på uppgifter från Tendsign och de upphandlingar som är med här, är annonserade under första halvåret 2016. Detta betyder att vi kan ha arbetat med villkoren i andra upphandlingar i år men att de annonseras först nästa år. De fall där vi har gjort bedömningen att social hänsyn inte är proportionerligt har inte tagits med.